

V Bruseli 7. novembra 2025
(OR. en)

14932/25

EDUC 416
SOC 735
EMPL 486
COMPET 1125
DIGIT 222
ENV 1173

POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet: Úloha odborného vzdelávania a prípravy, pokiaľ ide o
konkurencieschopnosť a odolnosť
– výmena názorov

Delegáciám v prílohe zasielame orientačnú poznámku predsedníctva na uvedenú tému na účely výmeny názorov na zasadnutí Rady (vzdelávanie, mládež, kultúra a šport) 27. novembra 2025.

Úloha odborného vzdelávania a prípravy, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť a odolnosť

Orientačná poznámka predsedníctva

Odborné vzdelávanie a príprava (OVP) ako hlavná opora Európy

OVP je už mnoho rokov kľúčovou otázkou európskej spolupráce a keďže Európa čelí stále rýchlejšej zelenej, digitálnej a demografickej transformácii, ako aj novým bezpečnostným hrozbám, ako sú hybridné útoky na životne dôležitú infraštruktúru, potreba vysokokvalifikovanej pracovnej sily je čoraz zjavnejšia. V celej Európe však príliš veľa krajín naďalej čelí nedostatku zručností, nedostatočnej účasti na OVP, vysokej miere predčasného ukončenia štúdia a pretrvávajúcej predstave, že vzdelávacie cesty odborného vzdelávania a prípravy majú nižšiu hodnotu ako cesty akademického vzdelávania. Preto je mimoriadne dôležité posilniť nielen konkurencieschopnosť Európy, ale aj jej hospodársku a demokratickú odolnosť a schopnosť poskytovať všetkým rovnaké príležitosti na prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave, celoživotnému vzdelávaniu a ku kvalitným pracovným miestam.

OVP ako pilier konkurencieschopnosti a odolnosti

Vzdelávanie a odborná príprava sú jadrom hospodárskej a sociálnej agendy Európskej únie. S cieľom posilniť konkurencieschopnosť Európy a jej hospodársku a demokratickú odolnosť a poskytnúť všetkým rovnaké príležitosti na prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave, celoživotnému vzdelávaniu a ku kvalitným pracovným miestam sa v posledných rokoch na úrovni EÚ zaviedlo niekoľko iniciatív. Tieto iniciatívy sú zamerané na vzdelávanie, odbornú prípravu, rozvoj zručností a na účasť na celoživotnom vzdelávaní. Patria medzi ne odporúčanie Rady z 24. novembra 2020 týkajúce sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť¹ a iniciatívy Komisie, ako je Európsky program v oblasti zručností², akčný plán digitálneho vzdelávania 2021 – 2027³ a Pakt o zručnostiach.

---

¹ Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1.

² COM(2020) 274 final.

³ COM(2020) 624 final.

V Draghiho správe o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti z roku 2024 sa zdôrazňuje, že investície do zručností, najmä do odborných a technických zručností, majú zásadný význam pre dosiahnutie strategickú autonómie, inovácie a sociálnej súdržnosti v Európe. V správe sa poukazuje na niekoľko výziev vo vzdelávaní a odbornej príprave, ako je zosúladenie OVP s meniacimi sa potrebami trhu práce, klesajúca úroveň vzdelávania, nedostatočná podpora študentov zo znevýhodneného prostredia, nedostatočne využívané talenty v oblasti STEM a závažný nedostatok základných digitálnych zručností.

V Draghiho správe sa po vysvetlení výziev volá po vypracovaní európskej stratégie na riešenie nedostatku zručností zameranej na všetky fázy vzdelávania. Zdôrazňuje sa v nej aj potreba posilniť okrem iného základné zručnosti v oblasti jazykovej a matematickej gramotnosti, digitálne zručnosti, zelené zručnosti, zručnosti v oblasti STEM a prierezové zručnosti.

Tieto zistenia a odporúčania sú výzvou k novému impulzu pre ďalší rozvoj OVP ako atraktívnej a kvalitnej sústavy vzdelávania so sľubnými kariérnymi príležitosťami pre vzdelávajúce sa osoby.

Výzva na koordinované opatrenia na posilnenie úlohy OVP

Napriek úsiliu členských štátov sa spoločné výzvy EÚ naďalej zameriavajú na atraktívnosť, relevantnosť pre trh práce, inkluzívnosť a partnerstvá vrátane poradenstva, učenia sa prácou, digitalizácie a vyššieho OVP.

V tejto súvislosti by sa budúcou európskou spoluprácou vo vzdelávaní a odbornej príprave, a najmä v oblasti OVP na všetkých úrovniach, mali krajiny ďalej podporovať pri riešení potrieb trhu práce, zvyšovaní excelentnosti a inkluzívnosti a posilňovaní inovácií v systémoch OVP. Vzdelávaním a odbornou prípravou vrátane OVP sa musí zároveň zabezpečiť, aby mali jednotlivci potrebné odborné zručnosti vrátane schopnosti zohrávať aktívnu úlohu v demokratických spoločnostiach.

Úsilím na európskej úrovni by sa mali posilniť a doplniť vnútroštátne reformy, a to poskytnutím smerovania, nástrojov a platforiem na spoluprácu, čo OVP umožní stať sa skutočnou hnacou silou odolnosti a konkurencieschopnosti spoločnosti. Okrem toho je v záujme dosiahnutia plného potenciálu európskeho OVP nevyhnutná úzka spolupráca medzi poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach, podnikmi a vládami, aby sa zabezpečilo, že učebné osnovy odborného vzdelávania a prípravy budú naďalej relevantné a budú reagovať na vyvíjajúce sa požiadavky trhu práce a spoločenské požiadavky. Touto mnohostrannou spoluprácou sa zvyšuje kvalita vzdelávania a odbornej prípravy, podporujú inovácie, posilňujú možnosti prístupu vzdelávajúcich sa osôb k vysokoškolskému vzdelávaniu a/alebo zmysluplným pracovným príležitostiam a jednotlivcom sa umožňuje aktívne sa zapájať do demokratických spoločností, čím sa posilňuje celková konkurencieschopnosť európskych hospodárstiev.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti predsedníctvo vyzýva ministrov, aby na účely výmeny názorov na túto tému odpovedali na nasledujúce otázky. Žiadame vás, aby ste svoje príspevky obmedzili na maximálne tri minúty.

- Ako môžeme vo väčšej miere zosúladiť programy OVP s potrebami trhu práce a zároveň zabezpečiť kvalitné a inkluzívne vzdelávanie a odbornú prípravu pre všetkých učiacich sa v OVP, ktorými sa im poskytnú potrebné odborné a spoločenské zručnosti?
- Ako môžeme zvýšiť nielen atraktivnosť, ale aj vyvážené zastúpenie chlapcov a dievčat v programoch OVP – najmä v oblasti STEM?